

„Muzika yra viskas“ 2016-03-02

Kaip žinia, dėmesys lietuvių muzikai ir jos autoriams dabarties mokyklose nėra pakankamas. Šias spragas stengiasi užpildyti aktyvios mokyklų (ypač muzikos mokyklų) pedagogės, žingeidūs moksleiviai. Skatindami šią iniciatyvą, prie meninio ugdymo misijos prisijungia ir M-puslapiai, šįkart kviečiantys susipažinti su pirmuoju Vilniaus muzikos mokyklos „Lyra“ mokytojos Jolantos Vaišvilienės 7 klasės moksleivių **Vaidilės Aranauskaitės** ir **Dominykos Makarovaitės** darbu bei kompozitoriumi **Vytautu V. Barkausku**, rašančiu instrumentinę, vokalinę,

elektroninę ir kitokių žanrų muziką, taip pat muziką vaikų pasakoms ir dramos spektakliams. „Kurti muziką mane įkvepia meilė žmonėms. Pradedant nuo žmonos, vaikų, katinų... Muzika yra viskas, be jos nebūtų manęs“ – sako kompozitorius. Apie tai ir pasakoja moksleivių kalbinamas kūrėjas.

Nuo kada pradėjote domėtis muzika?

Kiek mano atmintis leidžia prisiminti, – nuo pat vaikystės, trejų-ketverių metų. Labai mėgau improvizuoti. Dar nebuvo net penkerių, bet atsimenu, kad grojau laidoje per televiziją, – buvo fortepijonas, o aš improvizavau.

Užaugote muzikų šeimoje. Papasakokite apie savo šeimą, kokią įtaką ji darė Jūsų muzikinei karjerai?

Šiaip aš karjeros nedarau... Kadangi užaugau muzikų šeimoje, nuo mažens man sakė, kad „reikia“. O pats pradėjau rimčiau žiūrėti į muziką maždaug 8-oje klasėje, kai perėjau į teorijos skyrių. Tuomet reikėjo užsiimti kūryba, kurti pjeses, o ne improvizuoti.

Kai baigėte M. K. Čiurlionio menų mokyklą, įstojote į Muzikos ir teatro akademiją, kompoziciją. Kokius dalykus ten studijavote? Kas labiausiai įstrigo atminty?

Buvo dar sovietmetis, daugelis dalykų buvo labai neįdomūs, pavyzdžiui, mokslinis komunizmas, politekonomija – jie buvo visiškai nereikalingi, svetimi. Bet tie, kurie siejosi su muzika, buvo labai įdomūs. Dar iki dabar prisimenu, kai vienas muzikos istorijos dėstytojas buvo labai apsiskaitęs ir labai įdomiai vedavo paskaitas. Žmogus tiek daug žinojo ir viską taip įdomiai dėstydamas, kad į paskaitas eidavau su malonumu.

Kodėl pasirinkote būtent kompozitoriaus kelią?

Patiko. Ta sritis pasirodė įdomi. Kitas dalykas – pajutau, kad sugebu kurti.

Ar kada nors buvo minčių studijuoti kažką kita?

Taip, buvo. Mąščiau apie dailę. Kartą su tėvais ėjome į dailininkų skyrių parodyti mano paveikslų. Jie sakė: „vau, kokie abstraktūs, modernūs“... Tačiau aš pats suabejojau dėl posūčio mokytis dailės, nes jau buvau daug pasiekęs muzikoje. Žinoma, ir dabar niekas nedraudžia piešti, – tą ir darau.

Kokiais instrumentais grojate?

Tik klavišiniais. Aš ne koks baroko ar klasicizmo kapelmeisteris. Tais laikais buvo priimta pučiamaisiais, styginiais, klavišiniais groti. Be abejo, galima būtų išmokti groti ir kuo kitu, ne tik fortepijonu, tačiau nėra tikslo bei laiko. Vis tiek bus geriau grojančių už mane.

Kas Jus įkvepia kurti muziką?

Plačiąja prasme, tai meilė žmonėms. Pradedant nuo žmonos, vaikų, katinų... Muzika yra viskas, be jos nebūtų manęs.

Ar yra konkreti auditorija, kuriai Jūs kuriate?

Taip, be abejonės. Ta auditorija yra labai plati. Štai, pirmoji opera buvo sukurta mažiems pypliams, antroji – mokiniams, o trečioji – jau ir studentams!

Koks muzikinis žanras Jums artimiausias?

Negalėčiau išskirti vieno žanro... Anksčiau, būdamas studentu, galbūt būčiau sakęs, kad labiausiai traukia elektroninė muzika. Vokalinės visai nebandžiau, bet kai pabandžiau, tai rašau ir vokalinę, ir sceninę, ir koncertinę muziką. Šiuo metu negalėčiau išskirti kažkurio žanro, man daugelis jų patinka.

O kuris iš Jūsų parašytų kūrinių Jums brangiausias?

Čia kaip apie savo vaiką, – penkis turi ir išskirk patį mėgstamiausią (juokiasi). Na yra gal labiau pavykę kūriniai, vienas labiau jaudina, kitas nudžiugina, bet vis tiek „to vienintelio“ negalėčiau įvardyti... Tarkime, fotografijoje – pagavai vieną kadrą ir viskas, kitą kartą tokio nepakartosi. Lygiai taip pat ir muzikoje: norėsi sukurti vėl tokiame pačiame žanre, bet neišeis. Žinote, muzikoje yra labai daug niuansų, nuo ko priklauso rezultatas. Nėra recepto, kaip padaryti taip pat, arba dar geriau. Nėra. Į kiekvieną kūrinį, ir kuo toliau, tuo daugiau, įdedu savęs.

Gal prisimenate pirmąjį savo kūrinį? Kas paskatino jį parašyti?

Tas pats pirmas, turbūt, buvo tada, kai buvau ketverių metų. Natų tada dar nepažinojau, bet mėgau improvizuoti. Atsimenu, kai tėvai buvo išėję, aš sukūriau tokią pjesę, kurią vėliau jiems pagrojau. Tėtis pažadėjo ją užrašyti. Pavadino „Mano vėžliuko lopšinė“. Laikui bėgant, kai augau ir tobulėjau, buvo ir daugiau kūrinų, tačiau šis man liko pats mieliausias, nes jis buvo pirmutinis.

O ką manote apie savo paskutinį kūrinį?

Paskutinis sukurtas kūrinys – „Misterija“. Apjungus ir suderinus ankstesnius mano kūrinius, gavosi labai įdomus vientisas kūrinys – chorai, dainos apie Lietuvą.

Jūs esate ir LEU dėstytojas. Ar Jums patinka dirbti su studentais?

Taip, žinoma. Maždaug 1995 metais pradėjau dirbti pedagoginį darbą. Dar savo sūnų vesdavausi į paskaitas. O dirbti, be abejonės, patinka, nepatiktų – mesčiau šitą darbą, nors iš kažko pragyventi, žinoma, reikėtų. Dirbti su studentais yra smagu. Kodėl tuo džiaugiuosi? Studentų nereikia su bizūnu tramdyti, drausminti. Todėl labai gerbiu tuos, kurie dirba su moksleiviais, nes tai tikrai yra ganėtinai sunku. Asmeniškai aš mokykloje dirbti negalėčiau. Na, o studentai ateina truputį „susikratę“, subrendę, jau žinantys, ko jie nori, ką darys. Mes daugiau laiko galime skirti aktualioms temoms, pokalbiams, diskusijoms – čia savotiškas pranašumas. Žinoma, studentai irgi klysta, kartais jaučiuosi esąs kaip koks tėvas, nes atsakingumo turiu labai daug. Bet ir aš galbūt padarau klaidų. Tai yra normalus dalykas.

Gal kokių išdaigų yra iškrėtę Jums studentai?

Kartą, balandžio 1-ąją, tik įžengęs pro universiteto duris, pajutau, kad kažkas negerai. Žiūriu – auditorijoje sėdi pažįstamas veidas, tačiau kažkas su juo ne taip. Ir ką jūs manote? Ogi vienas studentas išdrįso persirengti merginos rūbais! Iš tikrųjų nustebau, buvo daug juoko.

Ar prisimėte kokių įdomių istorijų iš savo mokyklos laikų?

Oi ne, geriau neklauskite!.. Mokyklos laikais nebuvo pats geriausias mokinys. Galėčiau pasakyti tik tiek, kad ne visi padaužos lieka padaužomis. Pavyzdžiui, visi tie „pirmūnai“ dingę kaip į vandenį, jų dabar nėra. O tie, su kuriais visokių istorijų ir man yra nutikę, dabar kažką aktyviai veikiame! Taigi, ne visada žmogaus ateitį lemia tas dešimtukas.

Ką patartumėte jaunajam kompozitoriui, kuris tik pradeda savo karjerą?

Siūlau kuo daugiau improvizuoti, nes visos kompozicijos idėjos pirmiausiai kyla iš improvizavimo. Tuo momentu mes pasijaučiame tarsi tikri kūrėjai: nereikia žinoti jokio rašto, bet jau gali jausti kažką sukūrus. Skatinu visus – ir vaikus, ir moksleivius, ir studentus improvizuoti ir kurti. Linkiu didžiausios sėkmės Jums!

Dėkojame už pokalbį.